

УМРАНИНГ СИФАТИ ВА АҲКОМЛАРИ ҲАҚИДА РИСОЛА

Ўзбек

أوزبکي

يتاح طباعة هذا الإصدار ونشره بأي وسيلة مع
الالتزام بالإشارة إلى المصدر وعدم التغيير في النص

Умранинг сифати ва аҳкомлари ҳақида муҳтасар рисола

Оламлар Рабби Аллоҳ таолога ҳамдлар бўлсин!
Набийимиз Муҳаммадга, аҳли оиласи ва
асҳобларига салавоту саломлар бўлсин!

Аммо баъд:

Бу рисола - умранинг сифати, аҳкомлари ва
одоблари ҳақида муҳтасар қўлланма бўлиб,
унда умра қилмоқчи бўлган киши кўпроқ
муҳтоҷ бўладиган маълумотларни баёнлашга
ҳаракат қилдик.

Аллоҳ таолодан бу ишимизни холис Ўзининг
юзи учун қилишини ва барча мусулмонларга бу
китоб орқали манфаат беришини сўраймиз.

**Ҳар хил тиллардаги Исломий мазмунга эга
хизматлар бўйича илмий қўмита**

Биринчи: Ибодатнинг қабул бўлиш шартлари

Ибодат Аллоҳ таолонинг наздида қабул бўлиши учун икки шарт топилиши лозим:

1

Ихлос

Инсон амали билан Аллоҳнинг юзини ва охират кунини исташи.

Аллоҳ таоло айтади:

«وَمَا أَمْرُوا إِلَّا لِيَغْبُرُوا اللَّهُ مُخْلِصِينَ لَهُ
الَّذِينَ حُنَفَاءُ»،

«Холбуки, улар фақат Аллоҳгагина ибодат қилишга, Унинг динигагина ихлос қилишга, бошқа динларга мойил бўлмасликка, буюрилган эдилар...»¹ [Байина: 5]

Набий соллаллоҳу алайҳи ва саллам эса:

«إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالْتَّيَّاتِ، وَإِنَّمَا لِكُلِّ أَمْرٍ
مَا تُنْوِي».

«Албатта, амаллар ниятларга кўра (баҳоланади). Ва ҳар бир кишига ўзи ният қилган нарсаси бўлади», деганлар.²

2

Иттибоъ

Набий соллаллоҳу алайҳи ва салламга сўзу амалда эргашиш. Набий соллаллоҳу алайҳи ва саллам:

«مَنْ أَحْدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ
فِيهِ فَهُوَ رَدٌّ»

«Ким бизнинг мана бу ишимиизда ундан бўлмаган янги нарсани чиқарса, у (иши) рад қилингандир», деганлар».³

Бошқа ривоятда шундай дейилган:

«مَنْ عَمِلَ عَمَلًا لَيْسَ عَلَيْهِ
أَمْرُنَا فَهُوَ رَدٌّ».

«Ким бизнинг ишимиизда бўлмаган бир амални қилса, у рад қилинур».⁴

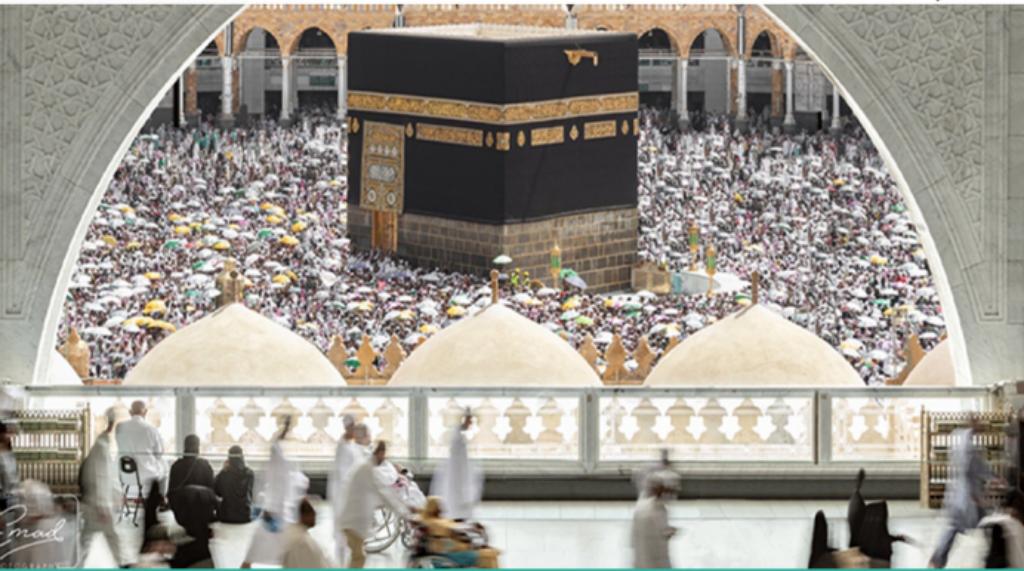

1- Яни: Ўнга ва Ўнга ибодат қилишга юзланган ҳолда, Ундан бошқасидан юз ўйрган ҳолда. Тафсири Саъдий (538-бет)

2- Имом Бухорий (1) ва имом Муслим (1907).

3- Имом Бухорий (2697) ва имом Муслим (1718).

4- Имом Муслим (1718).

Умранинг сифати ва аҳқомларини ўрганишнинг ҳукми

Кимки Аллоҳ таолога ибодат қилишни хоҳласа, ибодати суннат асосида бўлиши учун Набий соллаллоҳу алайҳи ва салламнинг суннатларини ўрганиши лозим. Чунки Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи ва саллам одамларни ўзларига эргашиш ва уларнинг тутган йўлларини тутган ҳолда ҳидоят топишга тарғиб қилар эдилар. Молик ибн Ҳувайрис разияллоҳу анҳу ривоят қилган ҳадисда шундай дейилади: Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи ва саллам:

«صَلُّوا كَمَا رَأَيْتُمُونِي أَصْلِي».

«Менинг намоз ўқиётганимни кўрганингиздек намоз ўқинглар!», деганлар.⁵

Жобир разияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«رَأَيْتُ التَّيَّّبَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَرْمِي عَلَى رَاحِلَتِهِ يَوْمَ التَّخْرِي وَيَقُولُ لِتَأْخُذُوا مَنَاسِكُمْ، فَإِنِّي لَا أَذُرِي لَعَلَّيْ لَا أَحُجُّ بَعْدَ حَجَّتِي هَذِهِ».

Набий соллаллоҳу алайҳи ва салламни Наҳр куни туяларининг устида: «Мендан маносикларни ўрганиб олинглар. Мен билмайман, балки, бундан кейин бошқа ҳаж қилмасман», дея тош отаётганларини кўрдим.⁶

5- Имом Бухорий (6008).

6- Имом Муслим 1297.

Умранинг фазилати

Умранинг икки фазилати бор:
умумий ва хос.

Умумий фазилати:

Абу Ҳурайра разияллоҳу анҳу ривоят қиладилар:
«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам:

«الْعُمَرَةُ إِلَى الْعُمَرَةِ كَفَارَةٌ لِمَا بَيْنَهُمَا، وَالْحَجُّ الْمَبُرُورُ لَيْسَ لَهُ جَزَاءٌ إِلَّا الْجَنَّةُ». ⁷

«Умра (кейинги) умрагача иккаласи орасидагиларга каффоратдир. Мабур ҳажнинг мукофоти эса фақат жаннатдир», дедилар.⁷

Абдуллоҳ ибн Масъуд разияллоҳу анҳудан ривоят қилинади: «Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам:
«تَابِعُوا بَيْنَ الْحَجَّ وَالْعُمَرَةِ، فَإِنَّهُمَا يَنْفِيَانِ الْفَقْرَ وَالذُّنُوبَ كَمَا يَنْفِي الْكِبِيرُ» ^[8] حَبَّتِ الْحَدِيدِ وَالذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ، وَلَيْسَ لِلْحَجَّ الْمَبُرُورِ ثَوَابٌ إِلَّا الْجَنَّةُ».

«Ҳаж ва умрани бирини бошқасига эргаштиринглар (яқин бажаринглар)! Чунки ҳаж ва умра иккиси темирчининг босқони темир, кумуш ва тиллонинг зангини кетказгандек камбағалликни ва гуноҳни кетказади», деганлар.⁸

Хос фазилатлари Рамазон ойида:

Ибн Аббос разияллоҳу анҳумодан ривоят қилинадики Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам:

«عُمَرَةٌ فِي رَمَضَانَ تَقْضِي حَجَّةَ مَعِيِّ». ⁹

«Рамазондаги умра мен билан ҳажга тенг», деганлар.⁹

7- Имом Бухорий (1773) ва имом Мұслим (1349).

8-Тирмизий ривояти (810) ва Насой (2631).

9.Имом Бухорий (1863) ва имом Мұслим (1256).

Умранинг сифати

Биринчи: Мийқотларнинг аҳкомлари

Мийқотлар: Набий соллаллоҳу алайҳи ва саллам ҳаж ва умрага бормоқчи бўлган инсонлар учун белгилаб берган жойлари.

Ким уларнинг бирига ҳаж ёки умрани ният қилган ҳолида келган бўлса, эҳромсиз ўтиши мумкин эмас.

Ким мийқотга қараганда Маккага яқин бўлса, мийқоти ўша ер. Турган жойидан ҳаж ёки умрага эҳром боғлайверади.

Макка аҳли ва у ерда эҳромга киришни ният қилганлар эса — ҳаж учун Маккадан эҳромга кирадилар. Аммо умрага келсак, улар «ҳилл» ҳудудига чиқиб, у ердан эҳромга кирадилар.

Масалан Тањим ва шу каби жойлардан.

Кимки самолётда бўлса, эҳромга мийқот ҳудудига етиб борганда киради. Шунинг учун ў олдиндан тайёргарлик кўриб, мийқотга яқинлашишидан аввал эҳром кийимини кийиши лозим. Мийқотдан ўтаётганда эса, дарҳол эҳромга киришга ният қилади. Буни аэропортга қўнишгacha кечикириш мумкин эмас. Ҳатто эҳтиёт учун, баъзи уламоларнинг фикрига кўра, самолёт тезлиги ва мийқотдан ўтиб кетиш хавфи борлиги сабабли, мийқотга етиб келмасидан аввалроқ талбия айтиб эҳромга кириб олиши мумкин.

Иккинчи: Эҳромнинг сифати ва аҳкомлари

Эҳромга кирмоқчи бўлган инсон қуидагиларни бажариши машруъ қилинган:

1. Ғусл олиш. Бу эркаклар ва аёллар, ҳаттоқи, ҳайз ва нифос кўрган аёлларга нисбатан ҳам суннати муаккададир.

2. Мушк анбар ва шу кабиларни сочи ва соқолига сепиб хушбўйланиши. Унинг ҳиди эҳромга киргач тарагиб турган бўлса ҳам бўлаверади. Аёл киши эса номаҳрам эркаклар ҳидламаслиги учун ҳиди бор нарса билан хушбўйланиши мумкин эмас.

3. Эҳром кийимини кийиш — яъни изор ва ридо кийиш лозим. Суннатга мувофиқ, улар оқ, тоза ёки янги бўлиши афзал. Аёл киши эса зийнатини намоён қилмаса, хоҳлаган кийимини кийиши мумкин. Лекин у ниқоб (яъни юзни тўлиқ ёпадиган парда) ва қўлқоп кийишдан тийилиши керак. Бундан ташқари, юзи ва қўлларини бошқа турдаги мато билан ёпади.

4. Фарз ёки нафл намоздан кейин эхромга кириш суннатдир.

У: «Лаббайкаллоҳумма үмротан», дейди. Маъноси: Аллоҳим үмрага лаббай дедим.

Агар бошқанинг номидан үмра қилаётган бўлса: «Лаббайкаллоҳумма үмротан ъан Фулан», дейди. Маъноси: Аллоҳим фалончининг номидан үмрага лаббай.

Агар эхромга кирмоқчи бўлган киши ўз ибодатини тўлиқ адо этишга тўсқинлик қиласиган бирор хатардан қўрқса, у ҳолда эхромга кириш чоғида шарт қўйиши лозим. У шундай дейди: «Лаббайкаллоҳумма үмратан, ва ин хабасани хабисун, фа маҳиллий хайсу хабастаний».

Маъноси: «Ё Аллоҳ, Сен учун үмрага ният қилдим, агар менга бирор нарса тўсиқ бўлса, тўсқинлик қилинган жойимдан ҳалол бўламан».

Агар у шарт қўйган бўлса ва кейинчалик ҳақиқатан ҳам унга нусукни (ҳаж ёки үмрани) тўлиқ адо этишга тўсқинлик қилувчи ҳолат юз берса, у ҳолда эхромдан чиқса бўлади ва бунинг учун унга ҳеч қандай гуноҳ ва каффоратини ўташи лозим бўлган нарса йўқ.

Сўнгра у талбияни кўп айтади: «Лаббайкаллоҳумма лаббайк, лаббайка ла шарика лака лаббайк, иннал-ҳамда ван-ниъмата лака вальмулк, ла шарийка лак».

Маъноси: «Сенинг чақириувингга лаббай демоқдаман, эй Аллоҳ, Сенинг чақириувингга лаббай. Сенинг шеригинг йўқ, Сенинг чақириувингга лаббай. Албатта, ҳамд ва неъмат Сенга хос, шунингдек, мулк ҳам.

Сенинг ҳеч қандай шеригинг йўқ».

Эркак киши буни овозини баланд қилиб айтади. Аёл киши ҳам ёнида нотаниш эркаклар бўлмаса баланд овозда талбия айтади.

Эҳромдаги киши талбияни айтиши кўпайтириши лозим. Айниқса, ҳолатлар ва вақтлар ўзгарганда — масалан, тепаликка чиққанда, пастликка тушганда, тун ёки кун кирганда ва шунга ўхшаш пайтларда.

Умрада инсон эҳромга киргандан тавофни бошлагунга қадар талбия айтиши машруъ.¹⁰

Эҳромда бўлган шахс эҳромдан чиқмагунича эҳромда ҳаром қилинган ишларга йўл қўйишдан эҳтиёт бўлиши лозим.

Учинчи: Тавофниң сифати

Агар эҳромдаги киши Масжидул Ҳаромга кирса, у ҳолда ўнг оёғини илгарилатиб кириши суннат ҳисобланади ва масjidга кириш дуосини айтса яхши бўлади. Бу борада энг саҳиҳ ривоят қилинган дуо шундай: «Аллоҳуммафтаҳ лий авваба раҳматика»

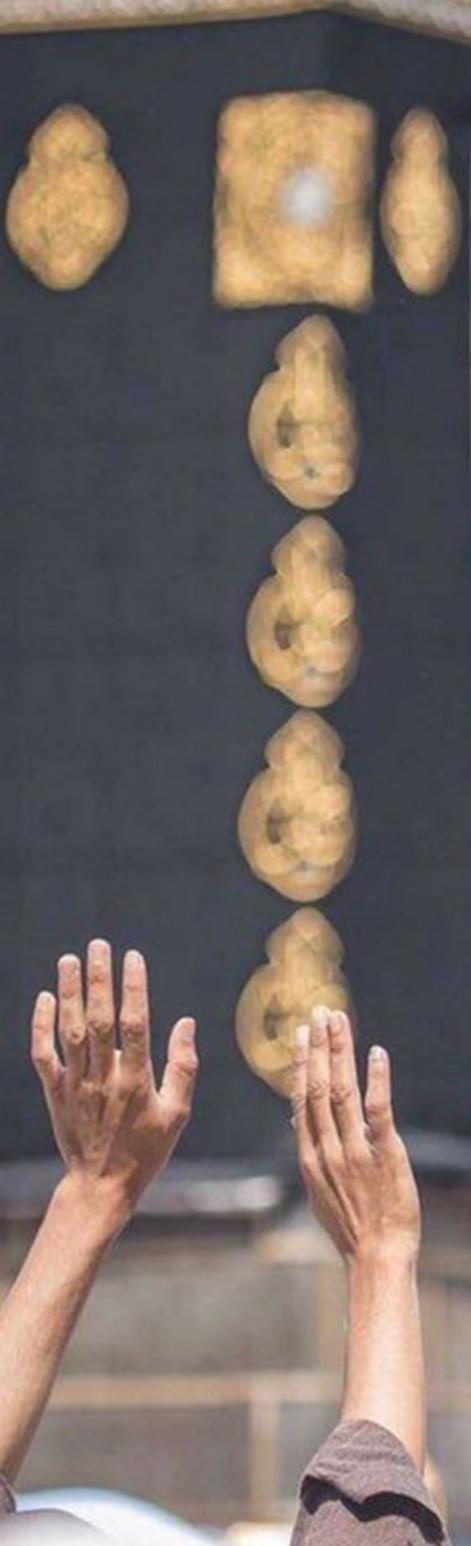
(«Эй Аллоҳ, раҳматинг эшикларини менга оч!»). Бу дуо фақатгина Масжидул Ҳаромга эмас, балки ҳар қайси масjidга кирганда ҳам айтилади.

Агар тавофни бошламоқчи бўлса, у ҳолда талбияни тўхтатади ва изтибоъ қиласи.

Изтибоънинг тарзи шундай: ридонинг ўрта қисмини ўнг қўлтиғи остига ўтказиб, икки учини чап елкаси устига қўяди. Товоф тугагач эса, ридосини аввалги ҳолатига қайтариб олади. Чунки изтибоъ фақат тавоф вақтида амалга оширилади.

10- Инсоннинг «Лаббайк» сўзини айтиши — «Эй Раббим, Сенинг чақириғинга итоат билан жавоб бердим, яна ва яна жавоб бердим» деган маънони англатади. Бу Аллоҳнинг бандаси ўз Раббига итоат қилишини ва Унинг бўйруғида туришини ифода этади.

«Инналхамда ван-ниъмата лака вальмұлк» — бу сўзларнинг маънолари қўйидагичадир: Алҳамд — бу мақтогва лойиқ Зотни мұхаббат ва улуғлаш билан комил деб сифатлаш. Агар ҳамд кўп тақрорланса, у сано деб аталади.

Сүнгра Қора тош (Хажарул асвад) ёнига бориб, үнг құли билан уни силайды ва үпади. Агар үпиш имкони бўлмаса, құли билан силаб, қўлини үпади. Агар құли билан ҳам силашнинг иложи бўлмаса, таёқ каби бирор нарса билан силаб, ўша нарсани үпади. Агар бу ҳам мумкин бўлмаса, Қора тош томон юзланиб, құли билан үнга ишора қиласади, лекин қўлини үпмайди. Одамлар билан тиқилишмаслик афзалроқ. Чунки уларга озор бериб ёки озор кўриб қолиши мумкин.

Хажарул асвадни ушлаётганда ёки үнга ишора қилаётиб: «Аллоҳу акбар», дейди.

Неъмат — Аллоҳ таоло ўз бандаларига берадиган яхшиликлар: улар талаб қилган нарсаларни бериши ва ёмонликлардан сақлаши.

Мұлк — «ва мұлк Сенгадир» деган маңынан англатади. Яғни, барча ҳұмронлик ва моликлик фақат Аллоҳға тегишили.

«Ла шарийка лак» — яғни: «Сенинг ҳеч қандай шеригинг йўқ» — Аллоҳға хос бўлган барча комил сифатларда, шу жумладан, ягона ҳұмронлик, яратиш, бошқариш ва илоҳийликда ҳеч ким Үнга шерик эмас.

(Манба: Ибн Усаймин фатво ва рисолалари тўплами, 22-жилд, 96-бет. Қисқартирилган).

Сўнг ўнг томонга бурилиб Каъбани ўзининг чап томонида қилиб юра бошлайди. Рукнул ямонийга етганда, уни ўпмасдан қўли билан силайди. Агар бу имконсиз бўлса, у ҳолда одамларга озор бериб турткилашмайди ва унга қўл билан ҳам ишора қилмайди.

Рукнул ямоний ва Ҳажарул асвад ўртасида: «Роббанаа аатинаа фиддуния ҳасанаҳ ва фил аахироти ҳасанаҳ ва қинаа ъазаабаннаар», дейди.

Ҳар сафар Ҳажарул асвад ёнидан ўтганда: «Аллоҳу акбар», деб, унга ишора қилади.

Тавофнинг бошқа қисмларида ўзи ҳоҳлаган дуо, зикр ва Қуръонини ўқийверади.

Илк уч шавтда рамал қилиш суннатдир. Рамал – қадамларни майда ташлаб, тезлаштирилган ҳолда ҳаракат билан юришдир. Қолган тўрт шавтда эса рамал қилинмайди, балки, одатдагидай юрилади.

Тавофни тамомлагач мақоми Иброҳим томонга қараб юради ва ушбу оятни ўқийди:

﴿...وَأَتَخَذُوا مِنْ مَقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلِّ...﴾

«...Ваттахизуу мин мақоми Иброҳийма мусоллаа...». Маъноси: «...Ва Иброҳимнинг мақомини намозгоҳ тутинг...» [Бақара: 125]. Сўнгра, агар имкон топилса, мақоми Иброҳим орқасида икки ракат намоз ўқийди.

Агар у ерда ўқиши имконсиз бўлса, масжиднинг исталган жойида ўқиши мумкин. Биринчи ракатда

Фотиҳадан сўнг:

﴿قُلْ يَتَائِيْهَا الْكَفِرُوْنَ﴾

«Қўл яаа аййўҳал-каафирун» сурасини [Кофирун:1]

Иккинчи ракатда эса Фотиҳадан кейин:

﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾

«Қўл ҳуволлоҳу аҳад» сурасини ўқийди. [Ихлос: 1]

Тўртинчи: Саъйнинг сифати

Агар тавоф ва унинг икки ракат намозини тугатган бўлса, у ҳолда саъй қилиш учун Сафо томон йўл олади. Сафо тепалигига яқинлашганда эса қўйидаги оятни ўқийди:

﴿إِنَّ الْصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَابِ اللَّهِ...﴾

«Иннас-Софа вал-Марвата мин шаъааририллаҳ». «Сафо ва Марва (тоғлари) Аллоҳнинг ибодат қилинадиган ерларидир». [Бақара: 158] Сўнгра:

﴿أَبْدَأْ بِمَا بَدَأَ اللَّهُ بِهِ﴾

«Аллоҳ бошлагани билан бошлайман», дейди.¹¹

Сүнг Сафо тепалигига Қаъбани күргунича ёки у томонни күра оладиган жойгача чиқади. Кейин Қаъба томон юзланиб, Аллоҳни яккалайди, У Зотни улуғлайди ва шундай дейди:

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْحُمْدُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ، أَنْجَرَ وَغَدَهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَزَمَ
الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ»، ثُمَّ دَعَا بَيْنَ ذَلِكَ قَالَ مِثْلَ هَذَا ثَلَاثَ مَرَاتٍ.

«Лаа илааҳа иллаллоҳу вахдаҳу ла шарика лаҳ, лаҳул-мүлку ва лаҳул-хамд, ва Ҳува Ҷала кулли шайъин қодир. Laa илааҳа иллаллоҳу вахдаҳ, анжаза ваъдаҳ, ва насаоро Ҷабдаҳ, ва ҳазамал-аҳзаба вахдаҳ».

Маъноси:

«Ягона Аллоҳдан ўзга илоҳ йўқ, Унинг шериги йўқ. Мулк Уники, ҳамд ҳам Унга хос. У ҳар бир нарсага қодир. Ягона Аллоҳдан ўзга илоҳ йўқ. У ваъдасини бажарди, бандасига ёрдам берди ва душман тўдаларини йузи мағлуб қилди».

Ҳудди шу зикрни уч маротаба айтиб ораларида дуо қиласи.

Сўнгра Сафодан Марвага пиёда тушади. Агар яшил белгига етса, у ерда тезроқ юради. Иккинчи яшил белгига борганда эса, одатдагидай юради. Аёллар учун эса тезроқ югуриш машруъ эмас.

Агар Марвага етса, у ерда ҳам Сафода қилган амалларини қилиши суннатdir.

Сўнгра Марвадан Сафога пиёда қайтиб тушади. Яшил белгига етганда тез юради, иккинчи яшил белгига боргач эса одатдаги юришида давом этади.

Шу тарзда етти марта саъйни тўлиқ бажаради. Сафодан Марвага қараб юриш — бир шавт, Марвадан Сафога қайтиш эса — иккинчи шавт ҳисобланади.

Саъй давомида истаганча зикр, дуо ва Қуръон тиловат қилиши мумкин.

Бешинчи: Сочни қириш ёки қисқартиришнинг сифати

Агар умра қилувчи тавофи ва саъйини тугатса, эркак киши бўлса, сочини қириш ёки қисқартириш вожиб бўлади. Соч олиш ёки қисқартириш пайтида тўлиқ бошни қамраб олиши суннатdir.

Сочни қириш қисқартиришдан кўра афзалроқ. Лекин агар ҳаж вақти яқин бўлиб, бош сочининг қайта ўсишига фурсат етмайдиган бўлса, у ҳолда фақат қисқартиришни ихтиёр қилиш афзал ҳисобланади.

Аёл киши эса сочининг учидан бир бармоқ бўғими миқдорида қисқартиради.

Эҳромда таъқиқланган ишлар

Эҳромда таъқиқланган ишлар қўйидагилар:

1. Баданнинг бирор қисмидан тукларни қириш, қисқартириш ёки юлиш.
2. Қўлнинг ёки оёқнинг баъзи ёки барча тирноқларини олиш.
3. Бошни тўғридан тўғри тегиб турадиган нарса билан ёпиш: дўппи, рўмол, салла, ридо, дастрўмол, кўрпа, картон ёки шу каби бошни ёпиш мақсадида ишлатиладиган нарсалар. Бу аёлларга эмас, эркакларга хосдир.

4. Оддий ҳолда кийиладиган, тана шаклига мос қилиб тикилган кийимларни кийиш. Масалан, тикилган түн, иштон, күйлак, пайпок, құлқоп ва шу кабилар — әхромда бүлган әрқаклар учун ман этилган. Бу ҳукм фақат әрқакларға хосдир. Аёлларға эса қуйидаги нарсалар ман қилинган:

A. Аёлларға әхромда ниқоб, бурқа ёки ниқобға үхашаш юзни ёпадиган либосларни кийиш ман этилган. Аммо номаҳрам әрқаклар бор жойда юзини мато билан түсиши лозим, ҳатто, үша мато юзига тегиб тұрса ҳам. Лекин юзга мато тегмаслиги учун бошига тасма ёки шу каби нарсани боғлаш шаръан жоиз әмас, чунки бунинг жоизлигига далил йўқ.

B. Аёл киши әхромда құлқоп кийиши мүмкін әмас. Аммо номаҳрам әрқаклар бор жойда құлларини абаяси ичига олиб ёпиши шарт.

- 5.** Ўзи ёки кийимини хушбүйлантириш.
- 6.** Қуруқлиқдаги ҳайвонларни үлдириш ёки үлдирмаса ҳам овлаш.
- 7.** Ўзи ёки бошқани унаштириш.
- 8.** Никоҳ үқитиш.
- 9.** Фарждан бошқа жойларға тегиш, үпиш ва шаҳват билан ушлаш.
- 10.** Жинсий алоқа қилиш.

Умра амалларининг хуносаси:

1. Ғұсл қилиш.
2. Хушбўйланиш.
3. Эҳром кийимларини кийиш.
4. Эҳром, маносикларга киришга ният қилиш.
5. Талбия айтиш.
6. Каъба атрофидага тавоғ қилиш.
7. Мақом ортида икки ракат намоз ўқиши.
8. Сафо ва Марва ўртасида саъй қилиш.
9. Сочни қириш ёки қисқартириш.

Аллоҳу аълам! Набийимиз
Мұхаммадга Аллоҳ таолонинг
салавоту саломи бўлсин!

Мундарижа

Умранинг сифати ва аҳкомлари ҳақида мухтасар рисола	3
Муқаддима	3
Биринчи: Ибодатнинг қабул бўлиш шартлари	4
Умранинг сифати ва аҳкомларини ўрганишнинг ҳукми	5
Умранинг фазилати	6
Умранинг сифати	7
Биринчи: Мийқотларнинг аҳкомлари	8
Иккинчи: Эҳромнинг сифати ва аҳкомлари	10
Учинчи: Тавоғнинг сифати	12
Тўртинчи: Саъйнинг сифати	15
Бешинчи: Сочни қириш ёки қисқартиришнинг сифати	17
Эҳромда таъқиқланган ишлар	18
Умра амалларининг хуносаси:	20

Ислом билан 100 дан ортиқ тилда танишинг

موسوعة الأحاديث التبوية
HadeethEnc.com

Пайгамбаримиз ﷺ ҳадисларининг
аниқ таржималари ва шархлари
(60 дан ортиқ тилда)

بيان الإسلام
byenah.com

Ислом билан таништирувчи
ва таълимий материаллар
(120 дан ортиқ тилда)

موسوعة القرآن الكريم
QuranEnc.com

Қуръони карим маъноларининг
аниқ таржималари
(75 дан ортиқ тилда)

mosques and services in multiple languages
s.islamenc.com

Дунё тилларида Исломий
мавзуларга оид маълумотлар
тўплами

كتابات إسلامية باللغات
islamcontent.com

Исломий материалларнинг
кенг қамровли тўплами
(125 дан ортиқ тилда)

ضيوف الرحمن
hajjumr.com

Дунё тилларида ҳаж ва умрага
оид маълумотлар

جمعية خدمة المحتوى
الإسلامي باللغات

ضيوف الرحمن
hajjumr.com